

skabet, er det nødvendigt, at man både i Danmark og på Færøerne lærer at forstå hinanden på en bedre måde end det, der hidtil har været tilfældet.

Hvis det kan være læren af dette her, har vi alle sammen opnået noget. Det er jo ikke sidste gang, regeringen og Folketinget kommer til at diskutere Færøerne eller færøsk krise, for det er krisen alt for stor til, og det er sagerne alt for mange til.

Men næste gang, man skal diskutere dem, vil det være en god idé, at man fra dansk side, uanset at man har magten, at man er storebror osv., osv., indtager en lidt mere ligeværdig holdning i forhold til færingerne. Så tror jeg, at man får et bedre resultat.

Trusler har som regel den modsatte virkning, og det var også det, man kom ud for denne gang. Dette er ikke et spørgsmål om at stå og bebrejde én part noget. Der har såmænd nok været noget til alle sider. Jeg siger det kun for, at kan man drage en lære af det, så kan det være, at vi de næste gange, vi skal diskutere Færøerne, kan få det på et mere parlamentarisk niveau, hvor man ikke sidder i en stillingskrig uden at kunne komme ud af den, og hvor man bagefter skal bruge utrolig lang tid på at få rettet op på den mistillid, der er sået.

Derfor havde jeg også ønsket, at statsministeren var her i dag, for så ville jeg have sagt det direkte til statsministeren, men jeg går ud fra, at statsministeren også læser referaterne af det, der er blevet sagt her fra talerstolen, og så kan det være, at han kan skrive sig det bag øret næste gang.

Frank Aaen (EL):

Nu får vi så denne bankundersøgelse. Vi får lys på Den Danske Bank, hvordan de slap for et milliardtab, og vi får klarhed over, hvad det var for et tab, den færøske landskasse tabte på aktiebyttet.

Vi vil også få et bedre grundlag for at vurdere, hvorfor myndighederne hjalp Den Danske Bank. Det kostede jo den danske stat penge, fordi vi skulle låne færingerne til den bankredning, de blev påtvunget af finansiere, fordi Den Danske Bank løb fra ansvaret. Hvorfor gjorde danske myndigheder det?

Både jeg og andre har været fremme med teorier om, hvilken sammenhæng denne sag indgår i, og jeg er personlig ikke et øjeblik i tvivl om, at sagen omkring aktiebyttet på Færøerne er et integreret led i alle de bestræbelser, der også

var nødvendige at gøre på det tidspunkt for at redde den danske finanssektor igennem den krise, vi også havde.

Under alle omstændigheder vil denne undersøgelse give os et meget interessant studie i de reelle magtforhold i Danmark. Jeg er helt sikker på, at vi vil få mere lys på de uformelle magtstrukturer, der styrer meget mere, end vi ved om; de møder for en udvalgt skare af folk fra erhvervsliv, politik og administration, som mødes i fine lokaler og laver aftaler, formentlig uden referat, om, hvordan tingene ordnes. Jeg er sikker på, vi når at få mere lys på det. Jeg er faktisk sikker på, at vi er i gang med at få lavet en undersøgelse, som vil være et vigtigt bidrag til det arbejde, der står lidt i stampe i det demokrati- og magtudvalg, som vi har nedsat. Det er vi spændt på.

Vi vil selvfølgelig også få et grundlag for at vurdere det politiske ansvar dels i den borgerlige regerings tid – det var dem, der skrev drejebogen – dels efter regeringsskiftet.

Til den diskussion, der er om, hvordan den undersøgelse skal foregå, vil vi godt understrege, at vi i Enhedslisten naturligvis vil bidrage til, at intet kan skjules, når vi kommer dertil, at alle dokumenter kommer frem.

For Færøerne åbnes der også op for en politisk proces. Som jeg ser det, har hele diskussionen om undersøgelsens form blokeret for, at de kom rigtig i gang deroppe med diskussionen af placering af ansvaret på Færøerne. Og jeg vil sige, at der vil vise sig et stort ansvar både hos færøske politikere og erhvervsledere. Det er blevet illustreret af den diskussion, de har haft om, hvor meget de vidste på Færøerne, og igen dér har vi et vigtigt spørgsmål. Jeg er sikker på, at nogle vidste mere, end de vil indrømme. Hvorfor var der ledere på Færøerne, der lod dette ske?

Jeg tror, vi vil få meget større klarhed om dette kriseforløb, som bankkrakkene var en del af, og som jo ikke gjorde alle færinger fattige. Der var og er færinger med store indskud, der skulle have deres penge reddet. Var banken krakket, var det jo de største indskydere, der havde tabt flest penge. Som det gik, blev det alle færinger, rige som fattige, som kom til at betale regningen for at redde Den Danske Bank og storindskydernes penge.

Vi kender jo også til, at der var en omfattende kapitalflugt. Der var insiderhandel med bankaktier, hvor nogle skyndte sig at sælge aktierne, mens de endnu var lidt værd, og en masse af den slags ting får vi frem i lyset.